

en Regering paa Socialdemokraternes Program eller paa Odense-Valg- og Arbejdsprogram, lige saa lidt som der i 1920 har kunnet dannes en Regering paa et Venstreprogram. Ganske vist siger for Øjeblikket de ærede Medlemmer af Regeringen, at de fører Venstrepolitik. Det sagde ogsaa det ærede Medlem Hr. Martin Hansen. Men i samme Øjeblik kom den ærede konservative Ordfører op og sagde: Det er en Misforstaaelse, der føres ikke Venstrepolitik, der føres en Blanding af de to Partiers Politik. Jeg opfatter det Program, Socialdemokraterne har samlet sig om i Odense, som deres Partiopraab, som det, hvorpaa de gaar ud for at samle Vælgerne om sig. Vi for vort Vedkommende har afvigende Meninger om forskelligt i det Program, som man har stillet op i Odense. Paa dette Tidspunkt skal jeg ikke komme ind paa Detailler, men blot nævne — jeg har nævnt det før —: Statsgældsafbetalingsplanen og den Bestemmelse om Erhvervskontrol, som er indført i Programmet, og som kun er en Gentagelse af et Ændringsforslag til mit Trustlovsforslag i 1919, som jeg den Gang bestemt afviste, og som Socialdemokraterne da ogsaa frafaldt. Men der er ogsaa andet. Men netop fordi Socialdemokraterne gaar ud med et Program, som er deres, og hvori der er noget, som vi afviser, gaar vi ud til Valg paa vort Program for at samle vore Folk om dette, og det er, som jeg før har sagt, Valgets naturlige Hovedopgave. Derfor har jeg ønsket, at Venstre vilde tilvejebringe Liv i sit gamle Program og gaa til Valg omkring det mere end om noget saa faldefærdigt som den nuværende Statsminister. Den Dag, Socialdemokraterne bliver Flertal i Folketinget, kan der naturligvis dannes en Regering paa Odense-Programmet og paa det socialdemokratiske Program, men den Dag er der jo ingen, der tænker paa, at vi overhovedet kommer til at opleve. Men, vil man sige, en socialdemokratisk Regering kunde maaske alligevel blive tænkelig, men hvis den vilde træde frem paa Odense-Programmet, er det jo ganske klart, at i en saadan Regering vilde der overhovedet ikke være Parthavere fra nogen anden Side, og dens Evne til Arbejde med Programmet vilde afhænge af, om den kunde faa Tilslutning fra anden Side til de Programpunkter, som den efterhaanden førte frem.

Derfor tror jeg, at idet man maa se paa Tingene, som de er, og idet man erkender, at Tidens Vanskeligheder er store

— Kablerne er blevet overbelastet, der er sket Sprængninger, og Mørke hviler derfor over Verden for Øjeblikket —, skal ikke nogen af os gøre Forsøg paa at se frem over den kommende Valgdag, og hvad der ligger i den. De ærede Medlemmer af en Regering, som kun har et eneste Maal, nemlig dette at komme uskadt over Valgdagen og holde sig sammen under den nuværende Statsminister som Ministerchef, de har et Program med Hensyn til, hvad der skal ske efter Valget, men alle de, som ser med Ansvarsfølelse — jeg tillader mig at tilegne mig den højtærede Statsministers Ord — paa Situationen, maa erkende Rigtigheden af, hvad ogsaa det ærede Medlem Hr. Moltesen sagde, at hvad der kommer efter Valget, kan ingen med Bestemthed i Øjeblikket sige noget om. Vi kan sige, hvad vi ønsker, og jeg vil da først og fremmest ønske, at Valget maa give Landet et Styre igen, og dernæst vil jeg ønske, at dette Styre maa blive et jævnt, men fast demokratisk Styre, som forstaaer, at Samarbejde mellem alt, hvad der er Demokrati i et Land, er nødvendigt paa et Tidspunkt, der er saa vanskeligt som det nuværende.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Naar det ærede Medlem Hr. Rode søgte at monopolisere den sociale Tanke for Liberalismen, maa jeg paa Konservatismens Vegne, da jeg ser, at de Konservatives Ordfører ikke er til Stede, tillade mig at nedlægge den skarpeste Protest. Den sociale Tanke er ingeniunde Konservatismen fremmed, den har hverken været fremmed for den efter eller før Systemskiftet, ja, jeg vil endda uden Frygt gaa tilbage til Enevældens Tid. De Konservative, som virkede for Bondestandens Frigørelse, Anders Sandø Ørsted, og de Godsejere, som var med til at gennemføre Landboreformerne, var aldeles ikke fremmede for den sociale Tanke. Den Ditlev Reventlow, som, da hans Godsforvalter kom og med Forfærdelse sagde til ham, at nu havde en af Fæstebønderne anlagt Proces mod Lensgreven, udbrød: Gud ske Lov, det er kommet saa vidt, at de er begyndt at blive selvstændige, han var ikke fremmed for den sociale Tanke. Og den Godsejer, der i Tresserne arbejdede for en Sammenlutning mellem de smaa og de store Bønder paa et Tidspunkt, da Bondestanden var Almue her i Landet, da vi ikke havde